

EGYETEMI TÁJÉKOZTATÓ

1968/69-es tanév

6. szám

1968 december 22

Felelős : Boér Andrásné

A Raktori Értekezlet 1968. december 16-án megvitatta

- 1./ dr. Kreskay Ferenc, a Kereskedelmi Kar dékánjának előterjesztése alapján a kollégiumok működési szabályzatának tervezetét;
- 2./ dr. Nyilas József, az Általános Kar dékánjának előterjesztése alapján a KISZ Diákjóléti Bizottság működésének elveit;
- 3./ dr. Barna Gyula, az Ipar Kar dékánjának előterjesztése alapján az ösztöndíjak odaitélésével kapcsolatban készített javaslatokat.

A Raktori Értekezleten meghívottként résztvettek a kollégiumi igazgatók és a kollégiumi diákbizottságok titkárai, a KISZ Végrehajtó Bizottság titkára, a KISZ Diákjóléti Bizottságának titkára és a kari KISZ-szervezetek titkárai.

Az élénk vitában kialakult vélemények alapján az előterjesztések készítőit a rektor felkérte az anyagok átdolgozására. A KISZ szervezetek és a kollégiumi diákbizottságok megszervezik ezen anyagok megvitatását a hallgatók körében; ezek után teszünk javaslatot a Minisztérium illetékes szerveinek a fenti tárgykörökben kiadandó szabályozásra.

A Raktori Értekezlet foglalkozott még - dr. Bedő Gyula oktatási rektorhelyettes tájékoztató beszámolója alapján - a 2/a/1968-69. sz. rektori utasítás 4. pontjában foglaltak végrehajtásával és az a közben szerzett fontosabb tapasztalatokkal.

E tárgyban a Raktori Értekezlet az alábbiak közlését tartja szükségesnek.

Megvizsgáltuk minden tantárgy helyzetét abból a szempontból, hogy az 1968/69 tanév 1. félévének tantervében szereplő vizsgák /kollokviumok és szigorlatok/ letételének reális lehetőségei, a tanszékek részéről biztosítandó feltételsi adottak-e vagy sem. A vizsgálat alapját és a tapasztalatok forrását a tanszékek írásbeli jelentései, a tanszékvezetőkkel egyenként folytatott megbeszélések; az Igazgatói Titkárság írásbeli jelentése az egyetemi jegyzetkiadási terv teljesítéséről; a KISZ szervezet képviselőinek írásos feljegyzése, valamint a különböző szakok, évfolyamok és tagozatok hallgatóival 15-20, egyenként 3-5-10 fős csoportokban folytatott beszélgetések képezték. Ezek alapján az Egyetem vezetősége úgy döntött, hogy a tantervben a félévre előírt valamennyi vizsga megtartása kötelező, s egyetlen tantárgy vizsgáját sem halasztja későbbi időpontra. E döntésről a dékánokat, a párt- és KISZ szervezetet december 1-én értesítettük.

A vizsgálat közben azonban kiderültek egyfelől egyes tanszékeink olyan kisebb-nagyobb mulasztásai, amelyek a hallgatók évközi tanulását és vizsgára való felkészülését bizonyos pontokon nehezítették; másfelől nyilvánvalóvá vált, hogy hallgatóságunk jelentős része az évközi tanulás nyújtotta lehetőségeket nem használta ki eléggé.

A valamennyi vizsga megtartását /vizsgatörlés szükségtelenségét/ illető döntés meghozatalánál tekintettel voltunk arra, hogy bármely szak minden évfolyamának délelőtti hallgatói 5-6 tárgyból, az esti-levelező tagozat hallgatói pedig 4-5 tárgyból vizsgáznak. Így az egyes tantárgyak tananyagainak /jegyzet, tankönyv, kötelező irodalom és egyéb segédanyagok/ rendelkezésre álló mennyiségét és megjelenésének időpontjait nem önmagában, elszigetelten néztük. Azt is figyelembe vettük, hogy a tananyagokon kívül a tanulás feltételéhez tartozik az előadás és a szeminárium, ill. gyakorlat is.

Ilyen alapon megállapítottuk, hogy bármely tagozat valamennyi szak minden évfolyamának összes vizsgatárgyát képező írásos tananyag legalább fele arányban, de általában ennél nagyobb részben a tanév elejétől, legkésőbb azonban október második felétől rendelkezésre állt és a tanszékek azt valamilyen formában /tanszéki hirdetőtáblán, írásos utmutatóban, előadáson, ill. szemináriumon és gyakorlaton stb./ a hallgatók tudomására is hozták. A tantervben lévő előadásokat és szemináriumokat, ill. gyakorlatokat - bizonyos fogyatékos-ságoktól eltekintve - a félév során a tanszékek megtartották. A hallgatók ezeken való részvétele - tárgyanként nagy eltérésekkel ugyan, amennyiben egyes előadásokon rendkívül kevesen vettek részt, más előadásokon többen, ismét más előadásokon majdnem teljes létszámban - általában jellemző volt. Eszerint az évközi folyamatos tanulás szükséges feltételeit valamennyi szak adott évfolyamát tanító tanszékek - legalább együttvével - biztosították.

A vizsga-tantárgyak tananyagainak mintegy további 20-25 %-a /a kötelező irodalom még hiányzó teljes terjedelme / november hónapban jelent meg, ill. került közlésre a hallgatókkal. Végül a jegyzetek ugyancsak 20-25 %-ának egy része december 14-ig, a vizsgaidőszak kezdetéig, más része csak azt követően /illetve még a vizsgaidőszakban sem/ jelentek vagy jelennek meg. A december 10-ig meg nem jelent tananyagrészeket és a november 20-ig nem közölt kötelező irodalmat azonban - a 2/a rektori utasításnak megfelelően - a vizsgákon nem kérdezik a tanszékek. Azon tananyagok esetében, amelyek késői megjelenésére a tanszékek számítottak és az új anyag helyett korábbi tankönyv vagy jegyzetrészeket jelöltek meg tanulandó és vizsgaanyagként, amennyiben az új anyag legalább 50 %-a december 10-ig nem jelent meg, azt követő megjelenés esetén is a korábban kijelölt anyagok kérdezhetők a vizsgán. Kivéve ha a hallgató kifejezetten kéri az új anyagból való vizsgázás lehetőségét.

Megállapítottuk továbbá, hogy egyes tananyagok könyvárusi forgalomban nem kaphatók vagy a Könyvtárban is csak korlátozott számban lehet hozzájuk jutni. Erre az érintett tanszékek többsége a tanév során szintén felhívta a hallgatók figyelmét és helyettesítő - alternatívan tanulható - anyagokat, illetve irodalmat jelölt meg. Ez a probléma azonban a legtöbb esetben nem az egész tantárgyat, hanem csak a tantárgy bizonyos fejezeteit, részeit érinti. Pl. a Világ-gazdaságtan tananyag egy részére, az Ipargazdaságtan bizonyos Fejezeteire, a Pénzügytan irodalmának egyes példányaira stb. vonatkozik.

Fentiek alapján valamennyi hallgató - amennyiben akart - tanév közben legalább 3 tárgyat folyamatosan tanulhatott. A jegyzetek egy részének késői megjelenése, ill. bizonyos irodalomjegyzék közlésének késése, bármely szak minden évfolyam két, legfeljebb három tantárgyának bizonyos részletét, de semmiképpen nem azok egészét érintette. Ez nem jelent mást, mint azt, hogy az össz-vizsgakövetelmény teljesítésére való készülés súlypontja a különböző tárgyakat illetően kényyszerűen és nem a képzési egyszerűség és hallgatói érdeklődés által diktált módon /ám ezek sokszor egybe is estek/ oszlott meg időbelileg, hanem az egyes tárgyaknál a félév első kétharmadára, más tárgyaknál a félév harmadik harmadára - és a vizsgaidőszakra tevődhetett át. Vagyis míg egyes tárgyakat különösen nagy súllyal lehetett és kellett /volna/ tanulni a tanév közben, más tárgyakat csak kevésbé, addig az utóbbiak tanulásával kapcsolatos súlypont a vizsgákat megelőző egy hónapra, ill. a vizsgaidőszakra tolódott át.

A tananyag-késedelem /ill. hiány/ oka egyes esetekben a ténylegesen fennálló objektív nehézség, t.i. az, hogy a mechanizmus-reform és képzésünk korszerűsítése következtében bizonyos tárgyak tananyagai nagyrészt újra irandók és ez némely tanszékre /pl. Számvitel, Pénzügy/ egyidejűleg több tárgy újrainrásának igen nehéz feladatát rója. Másrészt a tananyaghiányban és késésben szerpe van bizonyos fegyelme-

zetlenségnek, az egyetemi oktatók munkafeladatai nem mindig és nem mindenki részéről történő kellő súlyú kezelésének is. Ez az előbbi kategóriában említett tanszékek egyes tananyagjaival kapcsolatosan is megállapítható.

Más oldalról viszont azt is leegyeztük: nem jogos a hallgatók egy részének az az igénye, hogy a tanév elején valamennyi tantárgyból szinte egy bekötött könyvként álljon rendelkezésre minden vizsga tárgyát képező tananyag és irodalom. Ezt az egyetemi szintű és jellegű tanulást általában nem teszi lehetővé és indokoltta, egyes tárgyakra nézve pedig az idő szerint az különösen nem is célszerű gazdálkodási rendszerünk rendkívül gyors és lényeges változásai, módosulásai következtében.

Tanszékeinkkel szemben reális követelményként azt támaszthatjuk, hogy a tanfélév elején a tantárgy törzssanyaga - tankönyv, jegyzet vagy elgalábbis ezek nagy része és a feldolgozandó kötelező irodalom mintegy fele - álljon a hallgatóság rendelkezésére és a hiányzó részeket folyamatosan közzélik és biztosítják a tanszékek a tanfélév során.

A vizsgálat során számos, többnyire jogos észrevétel hangzott el a hallgatók részéről egyéb kérdésekkel kapcsolatban is, pl. az órák megtartása körüli lazaságokra, az ügyintézés bizonyos fogyatékosságaira stb-re vonatkozóan.

Fentiekkel együtt ezeket is figyelembe véve, a Raktori Értekezlet megoldandónak tarja a következő feladatokat:

- 1./ A tanszékek a tanév elején mindkét félévre készítsenek tanbárgyanként rövid útmutatót hallgatóink számára, amely tartalmazza a tantárgy pontos címét; a tantárgyat tanuló évfolyam, szak és tagozat megjelölését; a tananyag pontos megjelölését: jegyzet, tankönyv, irodalom stb. adott félévekre bontva. Az irodalomnak

legalább 50 %-át /mint jegyzéket/ közöljék s a hiányzóakra nézve pedig a későbbi közlés idejét. Tananyaghiány esetén szintén közzelendő, hogy mikorra várható az, ill. mivel lehet teljes vagy megközelítő értékben helyettesíteni, amíg megjelenik, ill. meg nem jelenés esetén. Tartalmazza továbbá ez az utmutató a tantárgy foglalkozásainak formáját: előadás, szeminárium, gyakorlat stb. arányait; a félévközi és a félévvégi számonkérés módját, azt, hogy lesznek-e írásbeli dolgozatok, de azok időpontmegjelölés nélkül; a vizsga - kérdés - módját stb. Egyáltalán hogy az évvégi értékelésnek milyen formája lesz: aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat vagy ezek kombinációja /s hogy hány féléves anyagra terjed ki az évvégi számonkérés/. Ismertetni kell a vizsgán való részvétel feltételeit, a tanszéki konzultációk időpontjait. Célszerű az utmutatóban közölni továbbá a tananyag nagyon rövid programját /fejezetenként, vagy előadási témánként 6-8 sorban/, vagy az ezt helyettesítő /esetleg ehhez pluszként járuló/ u.n. ellenőrző kérdéseket, amelyek nem feltétlenül, esetleg egyáltalán nem vizsgakérdések, de alkalmasak arra, hogy a hallgatók azok megválaszolására törekedve az egész tananyagot áttekintsék és egyben ellenőrizzék önmaguk felkészülésének mértékét. Az Igazgatási Titkárság e tanszéki összeállításokat szakok, évfolyamok és tagozatok szerint átrendezve sokszorosítja és eljuttatja az érdekelt hallgatókhoz.

Folyó tanévben az utmutatót csak a 2. félévre kell elkészíteni. /január végéig/ és csupán azokból a tárgyakból, amelyekből az esti- levelező tagozaton kéthetente vagy ritkábban /esetleg egyáltalán nem/ tartanak foglalkozásokat.

- 2./ Valamennyi tanszék minden tantárgyának teljes programját, az Igazgatási Titkárság pedig a megjelenő jegyzet, ill. tankönyv 1-1 példányát folyamatosan juttassa el mind a dékánokhoz, mind a rektorhoz.

- 3./ A tanszékvezetők tanszékeiket illetően, a dékánok a karokat illetően, és a rektor, ill. helyettesei a dékánokat illetően rendszeres ellenőrzést valósítsanak meg az oktatási-nevelési tartalmi kérdések napirenden tartásával egyidejűleg az oktatói tanfegyelem betartása érdekében.
- 4./ A tanszékek az e félévi vizsgákat közvetlenül követően - 1969. február közepéig - tanszéki értekezleteken értékeljék a tanszékhöz tartozó hallgatók 1. félévi tanulmányi munkáját a vizsgaeredmények tükrében. A kari tanácsok ennek felhasználásával kari méretben ugyanezt tegyék meg februárban. Kíváncos és javasoljuk a KISZ szervezetnek, hogy ezzel egyidejűleg a tanulócsoportok is értékeljék saját 1. félévi munkájukat.
- 5./ Az Igazgatási Titkárság az esti-levelező hallgatók számára minden tanfélév elején /a későbbiekben esetleg a tanév elején egyszer/ minden egyetemi tanulmányi kérdéssel kapcsolatos tudnivalókról részletes tájékoztatót küldjön írásban. Ami pedig e hallgatók számára kiírt fogadóórákat illeti, azt vagy növelni kell az esti órákban, vagy egyáltalán meg is lehet szüntetni a fogadóóra rendszert. Azt azonban mindenképpen biztosítani kell, hogy az esti és levelező hallgatókat fogadóórán kívül is meghallgassák és ügyüket, amennyiben az időben nem halasztható, el kell intézni.
- 6./ A jegyzetkiadási terv teljesítéséről megbízhatóbb kimutatást kell vezetni, szinte naprakész állapotban. Ennek feltétele, természetesen, hogy a tanszékek a jegyzettervben történő változtatást csak dékáni engedéllyel eszközöljenek és azt az Igazgatási Titkársággal minden esetben közöljék is.
- 7./ Végül, minthogy ugyanazt a tantárgyat különböző szervek /tanszékek, Igazgatási Titkárság, dékáni hivatal/ és különböző

dokumentumok /tanterv, index, törzskönyv, vizsgalap stb./ gyakran nem azonos elnevezéssel szerepelteti és ebből számtalan félreértés, áttekinthetetlenség és zürzavar van, a tanszékek állítsák össze saját tantárgyaik pontos neveinek jegyzékét, a dékánok hagyják azt jóvá és közölik az Igazgatási Titkársággal, valamint a rektorral. Az Igazgatási Titkárság gondoskodik róla, hogy mindenütt e szerint egységesen használják a tantárgyak neveit. A továbbiakban minden új tantárgy nevét, ill. meglévő tantárgy nevének megváltoztatását a dékán javaslatára a rektor engedélyezi. Az Igazgatási Titkárság feladata ez utóbbi esetben értelemszerűen igazodik az előbbihez. Minden tantárgy neve az indexben is kell hogy szerepeljen. Tantárgy helyébe pl. nem lehet azt írni, hogy Alternatív tárgy, Fakultatív tárgy stb. Ezek a kifejezések u.i. valamelyik tantárgynak tantervi - és az indexben tükröződő - jelzője! de nem neve. Tehát mint ilyen, a tárgy nevével egy sorban a megjegyzés rovatban kell hogy szerepeljen fenti kifejezés, de ott feltétlenül. Ugyanez vonatkozik a koncentrált időszak kollégiumaira, ill. a bevezető alternatív kollégiumokra is.

x x x

RÖVID TÁJÉKOZTATÓ HIREK

Egyetemi oktatóink külföldön

dr. Bora Gyula docens a Kulturális Kapcsolatok Intézetének és a Művelődésügyi Minisztériumnak megbízásából november 28-án Indiába utazott; résztvesz a Nemzetközi Földrajzi Unió XXI. Világkongresszusán és előadásokat tart.

dr. Megyeri Endre tanzaákvezető egyetemi tanár december 11-től 18-ig a Pénzügyminisztérium megbízásából Bécsbe utazott az osztrák bankrendszer tanulmányozása céljából.

dr. Wilczek Jenő egyetemi tanár f.hő 11-től 18-ig ugyancsak a Pénzügyminisztérium kiküldetésében Berlinben volt a bankok helyzetének tanulmányozása céljából.

x x x

Személyi hírek

Az Egyetem vezetése a gazdasági főigazgató közvetlen felügyelete alá tartozóan főmérnöki állást szervezett, amelyet 1968. december 10-től Szovák László okl.mérnök tölt be.

A főmérnök hatáskörébe tartozik a közgazdász-képzés technikai feltételeinek biztosítása, pl. beruházás, felújítás, beszerzés, anyaggazdálkodás, állóeszköz-gazdálkodás, fenntartás, üzemeltetés, energetika és a gondnoksági teendők irányítása.

x x x